

3^η Επιτροπή Παρακολούθησης

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 – 2020

Σύμβουλος Αξιολόγησης

Ναύπλιο, 19/6/2017

Νομική Βάση της Αξιολόγησης (Στόχος – Σκοπός) – **α'**

Κανονισμός 1303/2013

- **Άρθρο 54 Αξιολόγηση – Γενικές Διατάξεις**
 - Οι αξιολογήσεις πραγματοποιούνται με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού και της εφαρμογής των προγραμμάτων καθώς και για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, της απόδοσης και των επιπτώσεών τους
- **Άρθρο 56 Αξιολόγηση κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού**
 - Κατά την περίοδο προγραμματισμού, η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι πραγματοποιούνται αξιολογήσεις, συμπεριλαμβανομένων των αξιολογήσεων για την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας, της απόδοσης και των επιπτώσεων για κάθε πρόγραμμα βάσει του σχεδίου αξιολόγησης και ότι κάθε αξιολόγηση υπόκειται σε κατάλληλη παρακολούθηση σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο. Τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, μια αξιολόγηση εκτιμά τον τρόπο με τον οποίο η υποστήριξη από τα ΕΔΕΤ έχει συμβάλει στην επίτευξη των στόχων για κάθε προτεραιότητα. Όλες οι αξιολογήσεις εξετάζονται από την επιτροπή παρακολούθησης και διαβιβάζονται στην Επιτροπή.

Κανονισμός 1305 /2013

- **Άρθρο 68 «Στόχοι»**
 - α) να αποδεικνύει την πρόοδο και τα επιτεύγματα της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης και να αξιολογεί τον αντίκτυπο, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνάφεια των παρεμβάσεων της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης·
 - β) να συμβάλλει στην καλύτερα στοχευόμενη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης·
 - γ) να στηρίζει μια κοινή διαδικασία μάθησης που σχετίζεται με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση

Νομική Βάση της Αξιολόγησης (Στόχος – Σκοπός) – β΄

Κανονισμός 808 /2014

• Άρθρο 14 «Σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης»

- α) τη λογική παρέμβασης που καταδεικνύει τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ προτεραιοτήτων, τομέων επικέντρωσης και μέτρων·
 - β) σύνολο κοινών δεικτών πλαισίου, αποτελεσμάτων και εκροών, συμπεριλαμβανομένων των δεικτών που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για τον καθορισμό ποσοτικών στόχων σε σχέση με τους τομείς επικέντρωσης της αγροτικής ανάπτυξης, και σειρά προκαθορισμένων δεικτών για την επανεξέταση επιδόσεων·
 - γ) κοινά ερωτήματα αξιολόγησης, όπως παρατίθενται στο παράρτημα V·
 - δ) συλλογή, αποθήκευση και διαβίβαση δεδομένων·
 - ε) τακτική υποβολή εκθέσεων για τις δραστηριότητες παρακολούθησης και αξιολόγησης·
 - στ) το σχέδιο αξιολόγησης·
 - ζ) τις εκ των προτέρων και εκ των υστέρων αξιολογήσεις και όλες τις άλλες δραστηριότητες αξιολόγησης που συνδέονται με το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων αυτών που απαιτούνται για την ικανοποίηση των αυξημένων απαιτήσεων των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης για το 2017 και το 2019
 - η) παροχή στήριξης σε όλους τους φορείς που είναι αρμόδιοι για την παρακολούθηση και αξιολόγηση ώστε να μπορούν να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους.
- ✓ Στην **εκ των υστέρων αξιολόγηση** υπήρχε πληθώρα παρατηρήσεων για την αναγκαιότητα παρεμβάσεων για την βελτίωση του Συστήματος Παρακολούθησης & Αξιολόγησης

Ετήσια Έκθεση του 2017 του ΠΑΑ 2014 – 2020 (α')

Περιεχόμενο Αξιολόγησης

Ετήσια Έκθεση του 2017 συνοψίζει τις δραστηριότητες αξιολόγησης που έχουν υλοποιηθεί μέχρι σήμερα και περιλαμβάνει:

✓**Εξέταση της λογικής της παρέμβασης** ανά τομέα επικέντρωσης (focus area) και συσχέτιση της με τα απαραίτητα στοιχεία που απαιτούνται για την αξιολόγηση (καταλληλότητα δεικτών, σύνδεση δεικτών με τα επίπεδα στοχοθέτησης, επανεξέταση της πρωτεύουσας και δευτερεύουσας συμβολής των Μέτρων στις περιοχές επικέντρωσης).

✓**Έπισκόπηση του συστήματος δεικτών** και την επάρκεια τους στην αποτύπωση επιμέρους στόχων που εξυπηρετούνται από τα Μέτρα που έχουν προκηρυχθεί και την υποβολή προτάσεων (εάν κριθεί αναγκαίο) για την προσθήκη ειδικών πρόσθετων δεικτών (programme specific indicators) και συνακόλουθα πρόσθετων αξιολογικών ερωτημάτων.

✓**Λεπτομερή περιγραφή της μεθοδολογίας που εφαρμόστηκε για να απαντηθούν τα κοινά ερωτήματα αξιολόγησης.** Η επιλογή των μεθοδολογιών είναι απόρροια και της διαθεσιμότητας των στοιχείων, ιδιαίτερα δε για την απάντηση των κοινών ερωτημάτων που βασίζονται στις «καθαρές τιμές» των πέντε συμπληρωματικών δεικτών αποτελεσμάτων.

- **Εάν κρίσιμα δεδομένα όπως η ποσοτική αποτίμηση του εξεταζόμενου μεγέθους (παραγωγικότητα της εργασίας, κατανάλωση ύδατος, κατανάλωση ενέργειας, εκπομπές αμμωνίας κλπ), που αποτελεί την τιμή βάσης του σχετικού δείκτη αποτελέσματος, κατά την ημερομηνία υποβολής δεν περιλαμβάνεται στην αίτηση του υποψήφιου και εάν δεν έχει προβλεφθεί η υποβολή των αντίστοιχων δεδομένων μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης είναι δεδομένο ότι καθίσταται αδύνατος ο υπολογισμός των σχετικών δεικτών και η εξαγωγή συμπερασμάτων για τον βαθμό επίτευξης των στόχων του Προγράμματος.**

Ετήσια Έκθεση του 2017 του ΠΑΑ 2014 – 2020 (β')

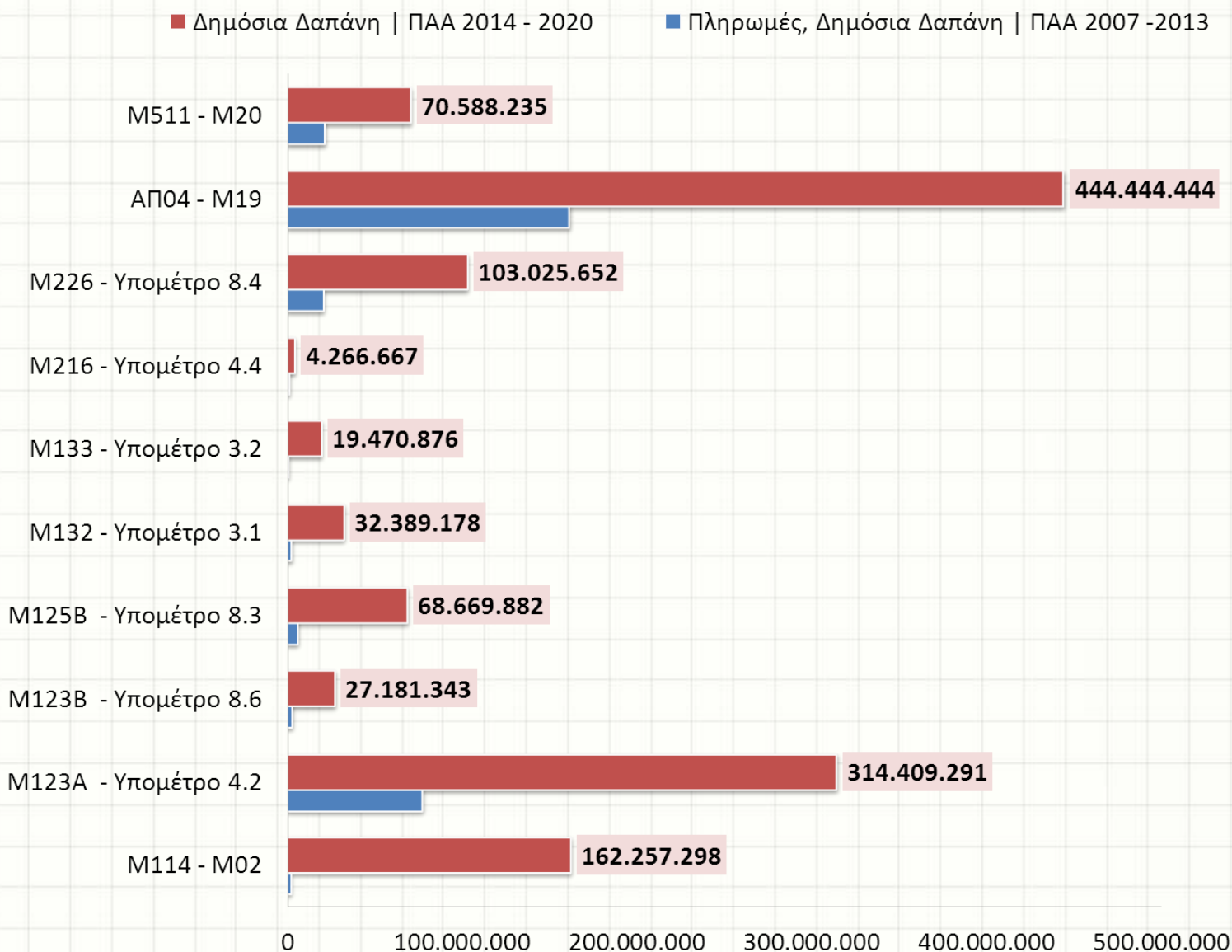
Περιεχόμενο Αξιολόγησης

- ✓ **Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται από το κανονιστικό πλαίσιο στην Μέτρηση των επιπτώσεων** του Προγράμματος στην κλιματική αλλαγή Μέχρι σήμερα η παράμετρος αυτή έχει αγνοηθεί τόσο στην προκήρυξη του Μέτρου 11 Περιοχή Εστίασης 5Δ όσο και στο προσχέδιο της προκήρυξης του Μέτρου 4.2 που συνεισφέρει στις περιοχές εστίασης 5B (μοναδικό μέτρο) , και 5Γ
- ✓ **Απαντά στα Κοινά Ερωτήματα στην βάση των ποσοτικών τιμών των δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων των ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ.** Α. Ερωτήματα αξιολόγησης σχετικά με τις 18 περιοχές εστίασης (τομείς επικέντρωσης) (Στην πρώτη κατηγορία εντάσσονται τα κοινά ερωτήματα 1-18) Β. Ερωτήματα αξιολόγησης που σχετίζονται με άλλες πτυχές του ΠΑΑ(Στην δεύτερη κατηγορία εντάσσονται τα κοινά ερωτήματα 19-21)
 - Οι απαντήσεις στα ανωτέρω ερωτήματα παρέχονται στις βελτιωμένες Ετήσιες Εκθέσεις Υλοποίησης που θα υποβληθούν το 2017 και το 2019, καθώς και στην έκθεση εκ των υστέρων αξιολόγησης
- ✓ **Συμπεράσματα και συστάσεις**

Βασικές Προϋποθέσεις

- ✓ Βασική προϋπόθεση για τον υπολογισμό των δεικτών είναι η αποφυγή διπλής μέτρησης όταν τα έργα είναι συνεχιζόμενα (π.χ Νέοι Γεωργοί του ΠΑΑ 2007-2013) που αποτιμηθήκαν στο ΠΑΑ 2007-2013
- ✓ Δεύτερη βασική προϋπόθεση είναι ότι η μέτρηση των δεικτών γίνεται με βάση ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΕΡΓΑ

Μέτρα ΠΑΑ 2014 – 2020, που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής

Κατανομή του ΠΑΑ 2014 – 2020, ανά Προτεραιότητα

Προτεραιότητα	Κατανομή Δημόσιας Δαπάνης ΠΑΑ 2014 - 2020
Π2	834.664.199
Π3	471.954.875
Π4	2.471.610.497
Π5	1.263.600.882
Π6	685.106.893
TB	70.588.235
Πρόωρη συνταξιοδότηση	77.126.646
Σύνολο	5.874.652.227

Π2 - Ενίσχυση της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και της ανταγωνιστικότητας όλων των ειδών γεωργίας σε όλες τις περιοχές και προώθηση των καινοτόμων γεωργικών τεχνολογιών και της βιώσιμης διαχείρισης των δασών

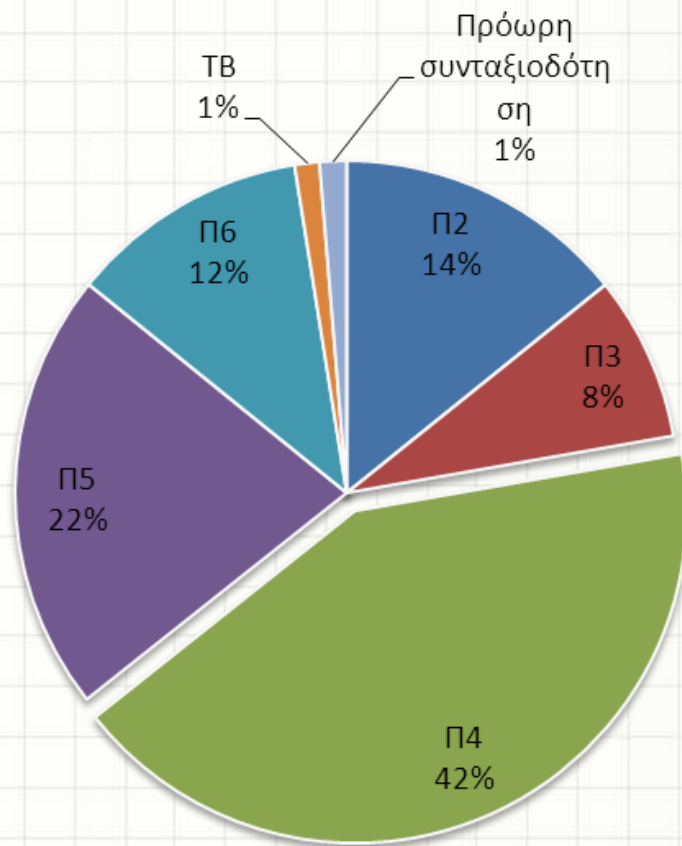
Π3 - Προώθηση της οργάνωσης της αλυσίδας τροφίμων, περιλαμβανομένης της επεξεργασίας και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, της καλής διαβίωσης των ζώων και της διαχείρισης κινδύνων στη γεωργία

Π4 - Αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων που συνδέονται με τη γεωργία και τη δασοκομία

Π5 - Προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων και στήριξη της στροφής προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτικής στην αλλαγή του κλίματος στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοκομίας

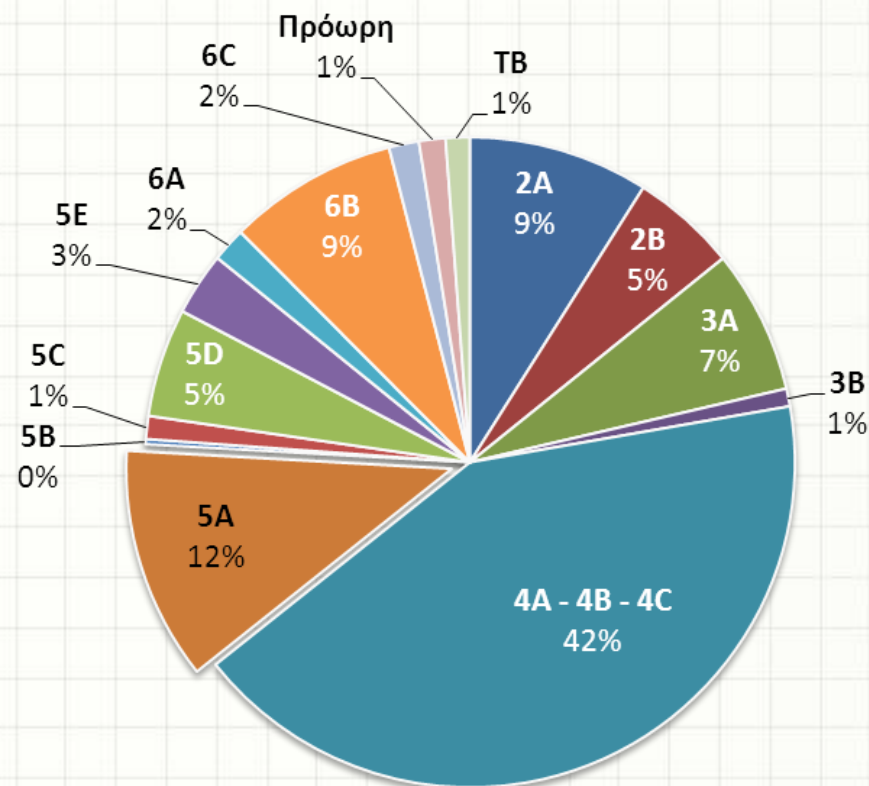
Π6 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της μείωσης της φτώχειας και της οικονομικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές

TB – Τεχνική Βοήθεια

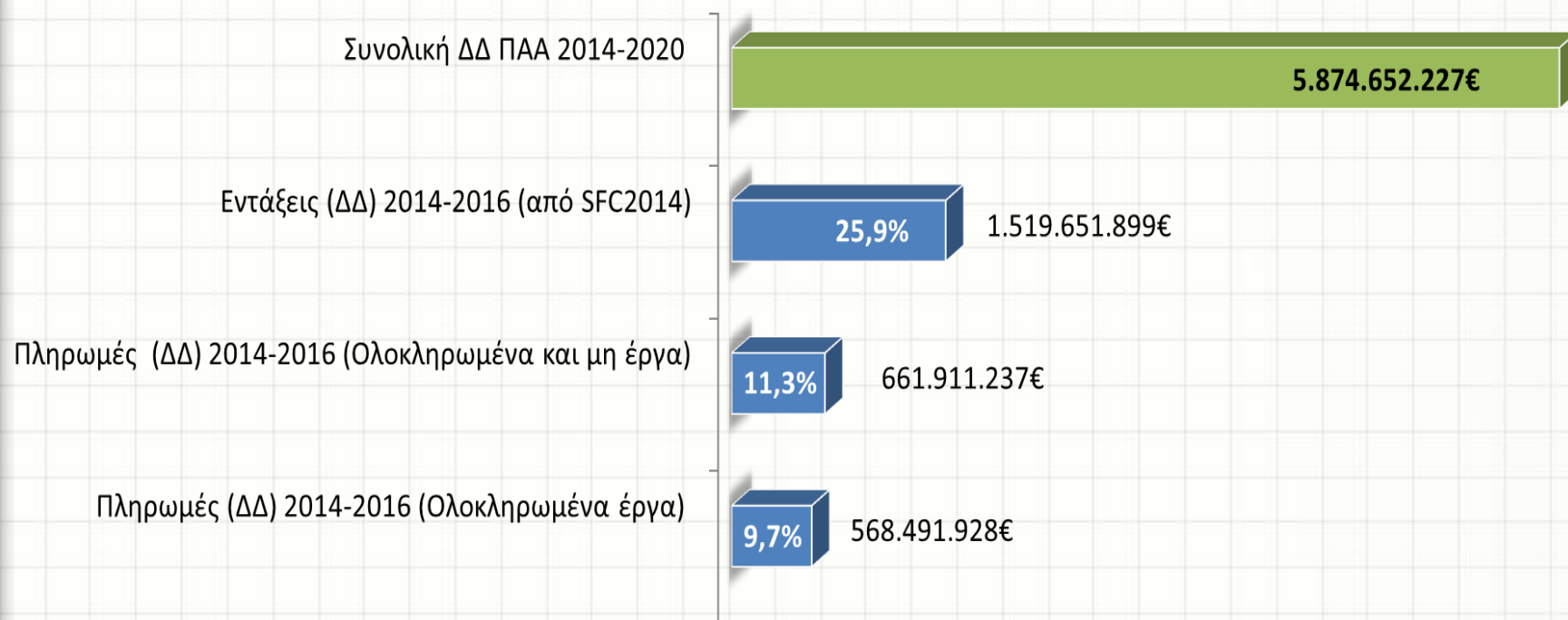
Κατανομή του ΠΑΑ 2014 – 2020, ανά Περιοχή Εστίασης

Περιοχή Εστίασης	Κατανομή Δημόσιας Δαπάνης ΠΑΑ 2014 - 2020
2A	526.866.444
2B	307.797.756
3A	420.032.540
3B	51.922.335
4A - 4B - 4C	2.471.610.497
5A	679.828.377
5B	15.279.236
5C	67.101.603
5D	317.419.545
5E	183.972.121
6A	100.237.583
6B	497.069.309
6C	87.800.002
Πρόωρη συνταξιοδότηση	77.126.646
TB	70.588.235
Σύνολο	5.874.652.227

Χρηματοοικονομική Κατάσταση του ΠΑΑ 2014 – 2020

Συσσωρευτικά για την Περίοδο 2014 – 2016

Π2 - Ενίσχυση της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και της ανταγωνιστικότητας όλων των ειδών γεωργίας σε όλες τις περιοχές και προώθηση των καινοτόμων γεωργικών τεχνολογιών και της βιώσιμης διαχείρισης των δασών

Περιοχές Εστίασης και σχετιζόμενα Μέτρα

2Α) Βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας όλων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και διευκόλυνση της αναδιάρθρωσης και του εκσυγχρονισμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων προκειμένου κυρίως να αυξηθεί η συμμετοχή και η επικέντρωση στην αγορά, καθώς επίσης και η διαφοροποίηση της γεωργίας (**M01 – M02 – M04 – M06 – M16**)

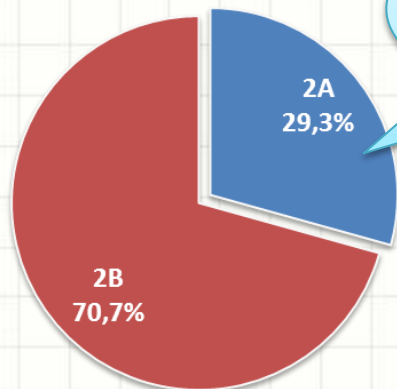
2Β) Διευκόλυνση της εισόδου εξειδικευμένων γεωργών στον γεωργικό τομέα και ειδικότερα ανανέωση των γενεών (**M06**)

Εντάξεις (%)

2Α – 32,9%

2Β – 22,6%

Ολοκληρωμένα Έργα

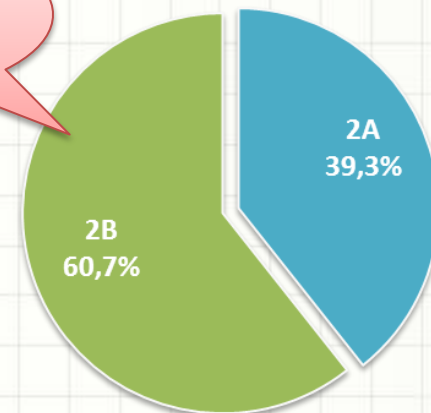
Αφορά το M04, περιλαμβάνει πληρωμές ανελημμένων, των M121 και M321 (αγροτική οδοποιία - 4.3.4)

Απορρόφηση

Ολοκληρ. – 11,5%

Ολοκλ. & μη – 13,5%

Ολοκληρωμένα και μη Έργα

M113 - Πρόωρη συνταξιοδότηση γεωργών

Περιοχή Εστίασης	Κατανομή Δημόσιας Δαπάνης ΠΑΑ 2014 - 2020	Πληρωμές ΔΔ 2014 - 2016	
		Ολοκληρωμένα Έργα	Ολοκληρωμένα και μη Έργα
2Α	526.866.444	28.267.157	44.188.336
2Β	307.797.756	68.136.426	68.142.801
Σύνολο	834.664.199	96.403.583	112.331.137

Π3 - Προώθηση της οργάνωσης της αλυσίδας τροφίμων, περιλαμβανομένης της επεξεργασίας και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, της καλής διαβίωσης των ζώων και της διαχείρισης κινδύνων στη γεωργία

Περιοχές Εστίασης και σχετιζόμενα Μέτρα

3Α) Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των πρωτογενών παραγωγών με την καλύτερη ενσωμάτωσή τους στην αλυσίδα γεωργικών προϊόντων διατροφής μέσω της ανάπτυξης συστημάτων ποιότητας και της προσθήκης αξίας στα γεωργικά προϊόντα, της προώθησής τους σε τοπικές αγορές σε μικρές αλυσίδες εφοδιασμού, σε ομάδες παραγωγών και σε διεπαγγελματικές οργανώσεις **(M01 – M03 – M04 – M09 – M14 – M16)**

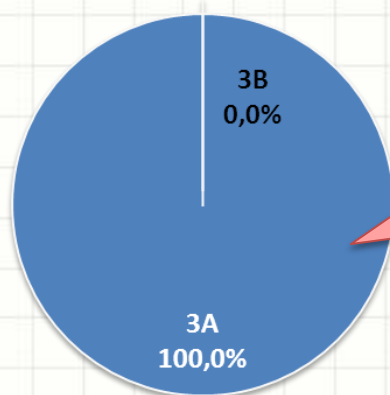
3Β) Στήριξη της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων στη γεωργική εκμετάλλευση **(M05)**

Εντάξεις (%)

3Α – 23,1%

3Β – 0%

Ολοκληρωμένα Έργα

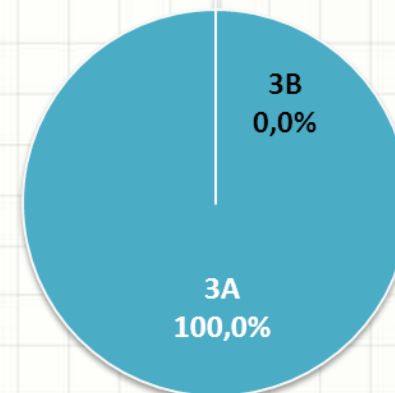
Αφορά τα Μέτρα
M03 (περιλαμβάνει πληρωμές ανειλημμένων του M132) &
M04 (περιλαμβάνει πληρωμές ανειλημμένων του M123)

Απορρόφηση

Ολοκληρ. – 4,0%

Ολοκλ. & μη – 6,7%

Ολοκληρωμένα και μη Έργα

Περιοχή Εστίασης	Κατανομή Δημόσιας Δαπάνης ΠΑΑ 2014 - 2020	Πληρωμές ΔΔ 2014 - 2016	
		Ολοκληρωμένα Έργα	Ολοκληρωμένα και μη Έργα
3Α	420.032.540	18.892.619	31.741.506
3Β	51.922.335	0	0
Σύνολο	471.954.875	18.892.619	31.741.506

Π4: Αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων που συνδέονται με τη γεωργία και τη δασοκομία

Περιοχές Εστίασης και σχετιζόμενα Μέτρα

4Α) Αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών του δικτύου Natura 2000, και εντός περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, της γεωργίας υψηλής φυσικής αξίας και της κατάστασης των ευρωπαϊκών τοπίων (**M01 – M02 – M04 – M07 – M08 – M10 – M11 – M12 – M13 – M16**)

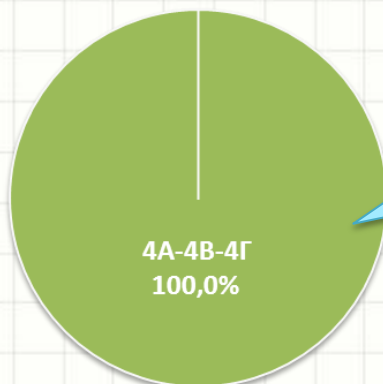
4Β) Βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των λιπασμάτων και των φυτοφαρμάκων (**M01 – M02 – M04 – M07 – M08 – M10 – M11 – M12 – M13 – M16**)

4Γ) Πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους και βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους (**M01 – M02 – M04 – M07 – M08 – M10 – M11 – M12 – M13 – M16**)

Εντάξεις (%)

4Α, 4Β, 4Γ – 22,9%

Ολοκληρωμένα Έργα

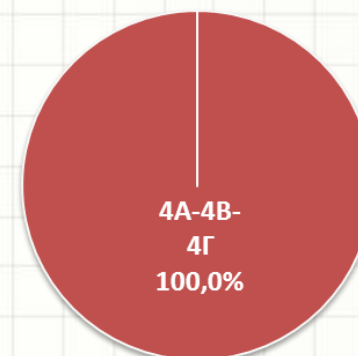

Αφορά το M13,
ενισχύσεις σε περιοχές
που χαρακτηρίζονται από
φυσικά ή άλλα ειδικά
μειονεκτήματα

Απορρόφηση

Ολοκληρ. – 11,5%
Ολοκλ. & μη – 13,5%

Ολοκληρωμένα και μη Έργα

Περιοχή Εστίασης	Κατανομή Δημόσιας Δαπάνης ΠΑΑ 2014 - 2020	Πληρωμές ΔΔ 2014 - 2016	
		Ολοκληρωμένα Έργα	Ολοκληρωμένα και μη Έργα
4Α-4Β-4Γ	2.471.610.497	414.391.668	414.391.668
Σύνολο	2.471.610.497	414.391.668	414.391.668

Π5: Προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων και στήριξη της στροφής προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτικής στην αλλαγή του κλίματος στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοκομίας

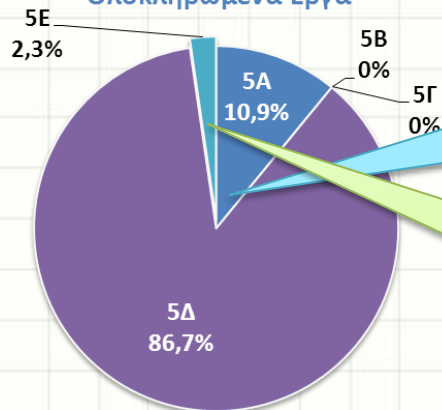
Περιοχές Εστίασης και σχετιζόμενα Μέτρα

- 5Α)** Αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης νερού στη γεωργία (**M01 – M02 – M04 – M16**)
- 5Β)** Αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης ενέργειας στον τομέα της γεωργίας και της μεταποίησης τροφίμων (**M01– M04**)
- 5Γ)** Διευκόλυνση της παροχής και χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποπροϊόντων, αποβλήτων, υπολειμμάτων και λοιπών πρώτων υλών εκτός των τροφίμων για τους σκοπούς της βιο-οικονομίας (**M01 – M02 – M04 – M08 – M16**)
- 5Δ)** Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και αμμωνίας από τη γεωργία (**M02 – M04 – M10 – M11 – M16**)
- 5Ε)** Προώθηση της διατήρησης και δέσμευσης του διοξειδίου του άνθρακα στη γεωργία και τη δασοκομία (**M01 – M02 – M04 – M08 – M10 – M16**)

Εντάξεις (%)

5Α – 32,9%
5Β, 5Γ – 0%
5Δ – 23,0%
5Ε – 21,6%

Ολοκληρωμένα Έργα

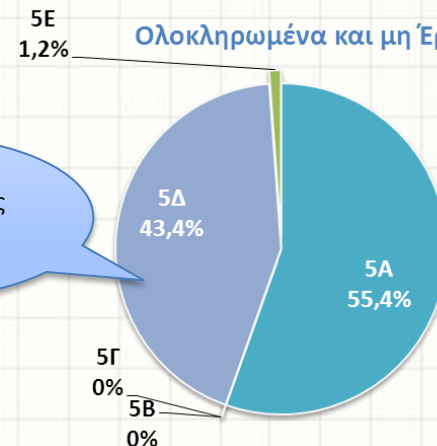
Αφορά το M04,
περιλαμβάνει πληρωμές
ανεπιλημμένων, των
M125α1 και M321
(εγγειοβελτιωτικά - 4.3.1)

M08 - Επενδύσεις στην
ανάπτυξη δασικών
περιοχών και στη
βελτίωση της
βιωσιμότητας των δασών

Απορρόφηση

Ολοκληρ. – 2,4%
Ολοκλ. & μη – 4,7%

Ολοκληρωμένα και μη Έργα

M11 - Βιολογικές
καλλιέργειες

Περιοχή Εστίασης	Κατανομή Δημόσιας Δαπάνης ΠΑΑ 2014 - 2020	Πληρωμές ΔΔ 2014 - 2016	
		Ολοκληρωμένα Έργα	Ολοκληρωμένα και μη Έργα
5Α	679.828.377	3.252.749	32.941.184
5Β	15.279.236	0	0
5Γ	67.101.603	0	0
5Δ	317.419.545	25.782.603	25.782.603
5Ε	183.972.121	688.237	688.237
Σύνολο	1.263.600.882	29.723.589	59.412.024

Π6: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της μείωσης της φτώχειας και της οικονομικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές

Περιοχές Εστίασης και σχετιζόμενα Μέτρα

6Α) Διευκόλυνση της διαφοροποίησης, της δημιουργίας και της ανάπτυξης μικρών επιχειρήσεων, καθώς και της δημιουργίας θέσεων εργασίας **(M06)**

6Β) Προώθηση της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές **(M04 – M07 – M19)**

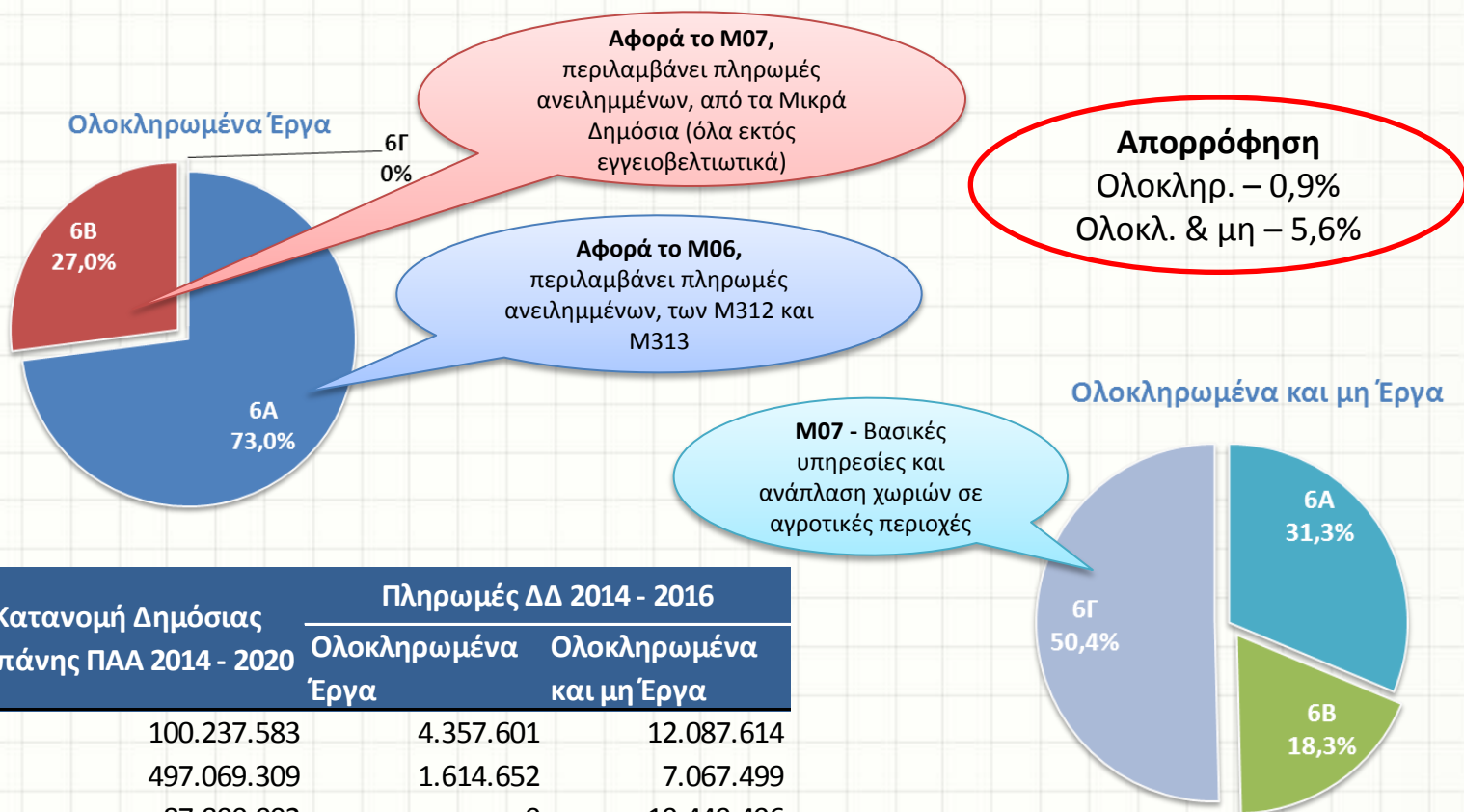
6Γ) Ενίσχυση της προσβασιμότητας, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) σε αγροτικές περιοχές **(M01 – M02 – M07)**

Εντάξεις (%)

6Α – 48,6%

6Β – 17,8%

6Γ – 42,4%

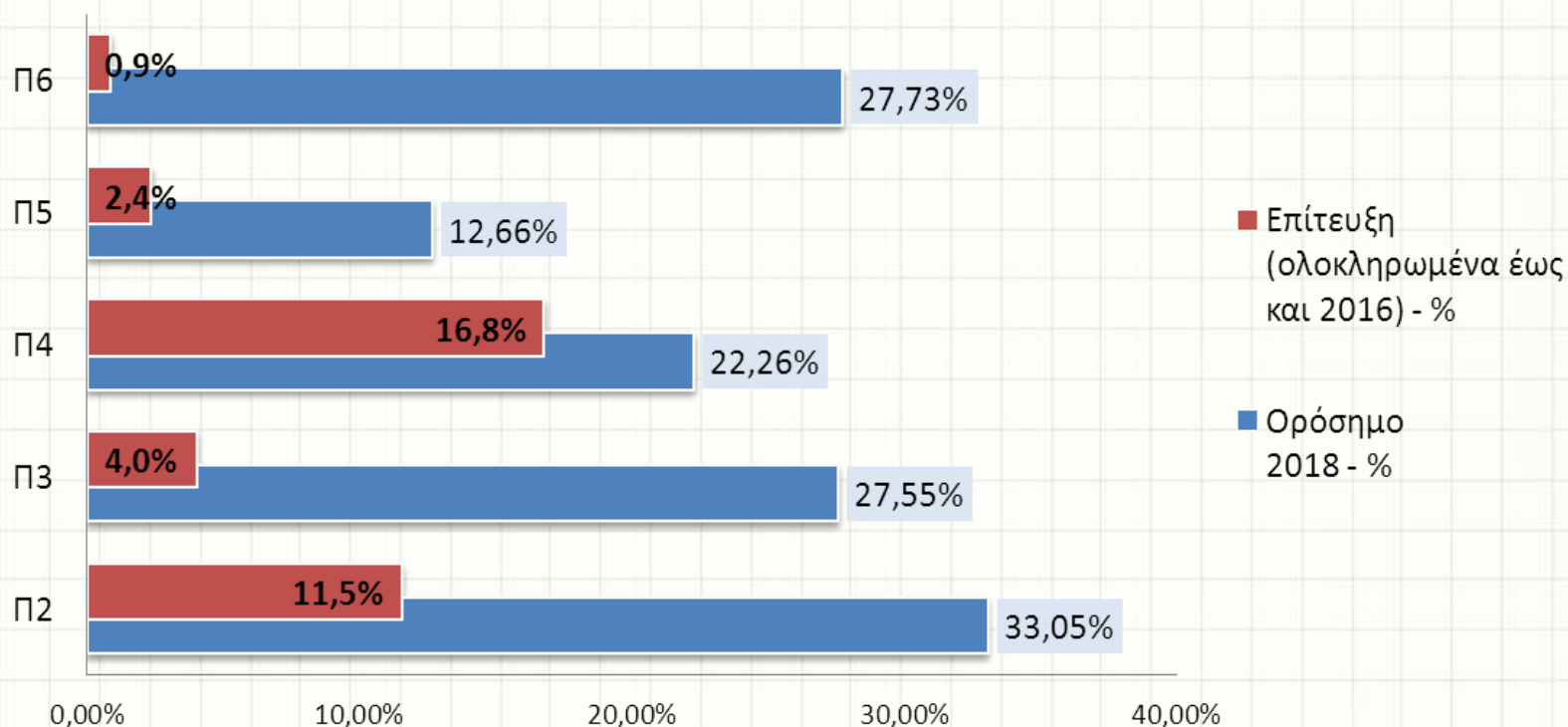

Περιοχή Εστίασης	Κατανομή Δημόσιας Δαπάνης ΠΑΑ 2014 - 2020	Πληρωμές ΔΔ 2014 - 2016	
		Ολοκληρωμένα Έργα	Ολοκληρωμένα και μη Έργα
6Α	100.237.583	4.357.601	12.087.614
6Β	497.069.309	1.614.652	7.067.499
6Γ	87.800.002	0	19.449.496
Σύνολο	685.106.894	5.972.253	38.604.609

Πλαίσιο Επίδοσης (1)

Κοινός Δείκτης ανά Προτεραιότητα του Πλαισίου Επιδόσεων

Δείκτης Πλαισίου Επίδοσης Συνολική δημόσια δαπάνη (σε ευρώ)

Πλαίσιο Επίδοσης (2)

Δείκτες του Πλαισίου Επιδόσεων

Προτεραιότητα	Εφαρμόζεται	Δείκτης και μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Στόχος 2023	Ορόσημο 2018 - %	Επίτευξη (ολοκληρωμένα έως και 2016) - %
Π2	X	Συνολική δημόσια δαπάνη Π2 (σε ευρώ)	834.664.199	33,05%	11,5%
Π2		Αριθμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ για επενδύσεις με σκοπό την αναδιάρθρωση ή τον εκσυγχρονισμό (τομέας επικέντρωσης 2Α)+ γεωργικών εκμεταλλεύσεων με επιχειρηματικό σχέδιο ανάπτυξης/επενδύσεις για νέους γεωργούς που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ (τομέας επικέντρωσης 2Β)	30.200		
Π3	X	Συνολική δημόσια δαπάνη Π3 (σε ευρώ)	471.954.875	27,55%	4,0%
Π3		Αριθμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη για τη συμμετοχή τους σε συστήματα ποιότητας, τοπικές αγορές, βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού και ομάδες/οργανώσεις παραγωγών (τομέας επικέντρωσης 3Α)	8.305		
Π3		Αριθμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν σε συστήματα διαχείρισης κινδύνου (τομέας επικέντρωσης 3Β)	1.500		
Π4	X	Συνολική δημόσια δαπάνη Π4 (σε ευρώ)	2.471.610.497	22,26%	16,8%
Π4	X	Γεωργική γη που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης που συμβάλλουν στην υποστήριξη της βιοποικιλότητας(ha) (τομέας επικέντρωσης 4Α)+ για τη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων(ha) (τομέας επικέντρωσης 4Β) + για τη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους και/ή της πρόληψης της διάβρωσης του εδάφους(ha) (τομέας επικέντρωσης 4Γ)	712.531	35,50%	

Πλαίσιο Επίδοσης (3)

Δείκτες του Πλαισίου Επιδόσεων

Προτεραιότητα	Εφαρμόζεται	Δείκτης και μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Στόχος 2023	Ορόσημο 2018 - %	Επίτευξη (ολοκληρωμένα έως και 2016) - %
Π5	Χ	Συνολική δημόσια δαπάνη Π5 (σε ευρώ)	1.263.600.882	12,66%	2,4%
Π5	Χ	Γεωργική και δασική γη που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για την ενίσχυση της δέσμευσης του διοξειδίου του άνθρακα/της διατήρησης(ha) (τομέας επικέντρωσης 5Ε)+ Γεωργική γη που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και/ή αμμωνίας(ha) (τομέας επικέντρωσης 5Δ)+ Αρδευόμενη γη που εντάσσεται σε πιο αποδοτικό αρδευτικό σύστημα(ha) (τομέας επικέντρωσης 5Α)	122.728	30,00%	
Π5		Αριθμός επενδυτικών πράξεων για την ενεργειακή απόδοση (τομέας επικέντρωσης 5Β)+ για την παραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (σε ευρώ) (τομέας επικέντρωσης 5Γ)	737		
Π6	Χ	Συνολική δημόσια δαπάνη Π6 (σε ευρώ)	685.106.893	27,73%	0,9%
Π6		Αριθμός πράξεων που στηρίζονται με σκοπό τη βελτίωση των βασικών υπηρεσιών και υποδομών στις αγροτικές περιοχές (τομείς επικέντρωσης 6Β και 6Γ)	17		
Π6	Χ	Πληθυσμός που καλύπτεται από ΤΟΔ (τομέας επικέντρωσης 6Β)	2.800.000	100%	

Πλαίσιο Επίδοσης (4)

Εναλλακτικοί δείκτες του Πλαισίου Επιδόσεων

Προτεραιότητα	Εφαρμόζεται	Δείκτης και μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Στόχος 2023	Ορόσημο 2018	Επίτευξη (ολοκληρωμένα έως και 2016) - %
Π2	Χ	Βασικό στάδιο υλοποίησης Δ2: Αριθμός νέων γεωργών που θα έχουν λάβει μια τουλάχιστον δόση έως το τέλος του 2018	23.900	7.000	υπερέκλυψη
Π2	Χ	Δ1: Αριθμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων , που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ για επενδύσεις με σκοπό την αναδιάρθρωση ή τον εκσυγχρονισμό τους (περιοχή εστίασης 2Α)	6.300	2.000	42,50%
Π3	Χ	Δ3: Αριθμός δράσεων/πράξεων στους οποίους παρέχεται στήριξη, μέσω του υπομέτρου Μ04.2 (περιοχή εστίασης 3Α)	600	200	41,50%
Π4	Χ	Δ4: Γεωργική γη που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης που συμβάλλουν στη βιοποικιλότητα (περιοχή εστίασης 4Α) και στη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους και την πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους (περιοχή εστίασης 4Γ)	1.378.000	1.240.200	

Εκ των υστέρων αξιολόγηση του ΠΑΑ 2007 – 2013

Συστάσεις επίκαιρες στο ΠΑΑ 2014 - 2020 (1)

- ✓ **Στην εκ των υστέρων αξιολόγηση υπήρχε πληθώρα παρατηρήσεων για την αναγκαιότητα παρεμβάσεων για την βελτίωση του Συστήματος Παρακολούθησης και θέσπισης κριτηρίων επιλογής των έργων** αλλά και εκπλήρωσης **ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ** που **σχετίζονται με την επίτευξη ποσοτικών στόχων, μετρήσιμων και σε άμεση συνάρτηση με τους δείκτες αποτελεσμάτων των Μέτρων**
 - Η σύσταση παραμένει επίκαιρη αφού από την εξέταση των κριτηρίων επιλογής αλλά και των στόχων του επιχειρηματικού σχεδίου των Νέων Γεωργών παρατηρείται χαμηλό κατώφλι εισόδου – εξόδου , ενώ αντίστοιχο αλλά πολύ μεγαλύτερο είναι το πρόβλημα για το Μέτρο της Βιολογικής (11.1 και 11.2) όπως ανέδειξε η πρόσφατη προκήρυξη
- ✓ **Δημιουργία Επιχειρησιακής Βάσης Δεδομένων (operational data base)** που θα επιτρέπει όχι μόνο την παρακολούθηση των χρηματορροών αλλά και την παρακολούθηση , μέσω των προταθέντων δεικτών, του βαθμού επίτευξης των στόχων ανά περιοχή εστίασης και κοινοτική προτεραιότητα - Βελτίωση μηχανογραφικών δεδομένων για την εξυπηρέτηση του Κοινού Πλαισίου Παρακολούθησης και Αξιολόγησης (ΚΠΠΑ)
 - Η σύσταση παραμένει επίκαιρη δεν ήταν δυνατή μέχρι 15/6 η άντληση δεδομένων για τα Μέτρα που εξυπηρετούν την Προτεραιότητα 4
- ✓ **Εκπαίδευση και κατάρτιση των στελεχών της Διαχειριστικής Αρχής** και των Μονάδων Εφαρμογής ως προς τις απαιτήσεις του Κοινού Πλαισίου Παρακολούθησης και Αξιολόγησης (ΚΠΠΑ)

Εκ των υστέρων αξιολόγηση του ΠΑΑ 2007 – 2013

Συστάσεις επίκαιρες στο ΠΑΑ 2014 - 2020 (2)

- ✓ **Ουσιαστική αξιοποίηση της Τεχνικής Βοήθειας για τη δημιουργία της απαιτούμενης γνώσης για την καλύτερη στόχευση των Μέτρων**
 - Εντοπίζεται μια έλλειψη στόχευσης των αγροπεριβαλλοντικών Μέτρων τόσο σε χωρικό επίπεδο όσο και έναντι των, σαφώς προσδιορισμένων και ιεραρχημένων στο εγκεκριμένο πρόγραμμα, περιβαλλοντικών προβλημάτων. Η εφαρμογή αγροπεριβαλλοντικών Μέτρων και μέτρων ενίσχυσης της βιολογικής γεωργίας έχει κατά βάση οριζόντια στόχευση και βασίζεται σε δράσεις σχετιζόμενες με συγκεκριμένες καλλιέργειες ή/και προϊόντα και όχι κατ' ανάγκη με τα σαφώς προσδιορισμένα και ιεραρχημένα περιβαλλοντικά προβλήματα. Άλλες δε δράσεις, όπως π.χ. η **ενίσχυση περιοχών με μειονεκτήματα** εφαρμόζονται ακόμα χωρίς χωρική ή περιβαλλοντική στόχευση συνεπώς δεν είναι εμφανές με ποιο τρόπο συντελούν στην επίλυση περιβαλλοντικών προβλημάτων
 - Συστήνεται η επικέντρωση των αγροπεριβαλλοντικών Μέτρων και της βιολογικής γεωργίας να βρίσκεται σε άμεση συνάρτηση με τους τεθέντες στόχους των μέτρων, όπως αυτοί διατυπώνονται στη Στρατηγική του Προγράμματος ανα Περιοχή Εστίασης. Υπενθυμίζεται ότι κάθε ένας από τους στόχους ανά μέτρο συνδέεται με μετρήσιμους δείκτες (base line) και με τις αντίστοιχες μεθοδολογικές προσεγγίσεις που επιτρέπουν την αξιολόγηση των επιπτώσεων από την εφαρμογή του κάθε μέτρου. Για να καταστεί αυτό εφικτό απαιτείται μια σειρά μελετών για την επίδραση της γεωργίας στο περιβάλλον, τον εντοπισμό των παρεμβάσεων που θα συμβάλλουν στην προσαρμογή (adaptation) και τη μείωση (mitigation) των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή, την καλύτερη διαχείριση των υδατίνων πόρων και τη βελτίωση των ποιοτικών χαρακτηριστικών τους και όχι η αυξομείωση των πόρων των Μέτρων ανάλογα με τη ζήτηση που παρουσιάζεται.

Συστάσεις στο ΠΑΑ 2014 - 2020

- ✓ **Εξυγίανση των μέτρων που περιλαμβάνουν συνεχιζόμενα έργα , θέσπιση καταληκτικής ημερομηνίας ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ανειλημμένων εντός του 2017**
- ✓ **Επιτάχυνση των διαδικασιών** για την δημιουργία ενός αξιόπιστου Συστήματος παροχής Γεωργικών Συμβουλών
- ✓ **Αναθεώρηση του πλάνου Αξιολόγησης**
- ✓ **Αναβάθμιση του συστήματος διάγνωσης των εκπαιδευτικών αναγκών** των αγροτών και των μηχανισμών παροχής αναγκαίας εκπαίδευσης και κατάρτισης
- ✓ Αμεση παροχή τεχνικής βοήθειας σε «**ΑΔΥΝΑΜΟΥΣ**» φορείς εφαρμογής – τελικούς δικαιούχους που εφαρμόζουν/διαχειρίζονται Μέτρα με πολλαπλάσιο προϋπολογισμό σε σχέση με το ΠΑΑ 2007-2013
- ✓ **Επανεξέταση του προγραμματισμού και, όπου κρίνεται αναγκαίο νέα ιεράρχηση προτεραιοτήτων για τα έργα εγγείων βελτιώσεων** (φράγματα, ταμιευτήρες, δίκτυα) εξετάζοντας τις ανάγκες της χώρας, το περιεχόμενο των αναθεωρημένων διαχειριστικών σχεδίων λεκανών απορροής ανά υδατικό διαμέρισμα, το βαθμό ωριμότητας, τις ανάγκες επικαιροποίησης και τις ελλείψεις των υπαρχουσών μελετών αλλά και τις προτεραιότητες της περιοχής εστίασης 5Α «Αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης νερού στη γεωργία» του ΠΑΑ 2014-2020 στην οποία έχει ενταχθεί το σύνολο των έργων.
- ✓ **Συστηματική ενημέρωση** προς όλους τους «**ΕΤΑΙΡΟΥΣ**» για την κατανόηση των προτεραιοτήτων της νέας ΚΑΠ και Πολιτικής Αγροτικής Ανάπτυξης, της φιλοσοφίας “**RESULT ORIENTATION**” και του σημαντικού κινδύνου που δημιουργείται για την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων λόγω μη επίτευξης των **ΣΤΟΧΩΝ**. Η «διασταλτική ερμηνεία» της **ΛΟΓΙΚΗΣ της ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ**, η θέσπιση κριτηρίων επιλογής που δεν σχετίζονται και δεν εξυπηρετούν την **ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ** και την **ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ** του ΠΑΑ θα οδηγήσει, στην καλύτερη περίπτωση σε αδυναμία προσδιορισμού **ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ** με βάση τους δείκτες του **ΚΠΠΑ ενώ είναι πολύ πιθανή και η διαπίστωση αρνητικών επιπτώσεων**.